

Mesur Plant a Theuluoedd (Cymru) 2010

2010 mccc 1

Mesur gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru i wneud darpariaeth ynghylch cyfrannu at ddileu tloidi plant; i ddarparu dyletswydd ar awdurdodau lleol i sicrhau cyfleoedd chwarae digonol i blant; i wneud darpariaeth ynghylch trefniadau i blant gymryd rhan ym mhenderfyniadau awdurdod lleol a allai effeithio arnynt; i wneud darpariaeth ynghylch gwarchod plant a gofal dydd i blant; i wneud darpariaeth sy'n sefydlu timau a byrddau integredig ar gyfer cymorth i deuluoedd; i wneud darpariaeth ynghylch gwella safonau mewn gwaith cymdeithasol ar gyfer plant a'r personau sy'n gofalu amdanynt; i wneud darpariaeth ynghylch asesu anghenion plant os oes angen gwasanaethau gofal cymunedol ar eu rhieni neu os oes ganddynt gyflyrau iechyd sy'n effeithio ar anghenion y plant; ac at ddibenion cysylltiedig.

Mae'r Mesur hwn, a basiwyd gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru ar 10 Tachwedd ac a gymeradwywyd gan Ei Mawrhydi yn Ei Chyngor ar 10 Chwefror 2010, yn deddfu'r darpariaethau a ganlyn:—

RHAN 1

TLODI PLANT, CYFLEOEDD CHWARAE A CHYMRYD RHAN

PENNOD 1

DILEU TLODI PLANT

Y nodau eang

1 Y nodau eang i gyfrannu at ddileu tloidi plant

- (1) Mae'r adran hon yn gymwys at ddibenion y Rhan hon.
- (2) Y nodau eang i gyfrannau at ddileu tloidi plant yw—

Status: This is the original version (as it was originally enacted).

- (a) cynyddu incwm i aelwydydd sy'n cynnwys plentyn neu blant gyda'r bwriad o sicrhau, i'r graddau y mae'n rhesymol ymarferol, nad oes unrhyw aelwyd yn y grŵp incwm perthnasol;
 - (b) sicrhau, i'r graddau y mae'n rhesymol ymarferol, nad yw plant sy'n byw ar aelwydydd yn y grŵp incwm perthnasol wedi'u hamddifadu'n sylweddol;
 - (c) hybu a hwyluso cyflogaeth am dâl i rieni plant;
 - (d) darparu i rieni plant y sgiliau sy'n angenrheidiol ar gyfer cyflogaeth am dâl;
 - (e) lleihau anghydraddoldebau mewn cyrhaeddiad addysgol rhwng plant;
 - (f) cefnogi rhianta plant;
 - (g) lleihau anghydraddoldebau mewn iechyd rhwng plant a rhwng rhieni plant (i'r graddau y mae'n angenrheidiol i sicrhau llesiant eu plant);
 - (h) sicrhau bod pob plentyn yn tyfu mewn tai gweddus;
 - (i) sicrhau bod pob plentyn yn tyfu mewn cymunedau diogel a chydlynus;
 - (j) lleihau anghydraddoldebau wrth gymryd rhan mewn gweithgareddau diwylliannol, gweithgareddau chwaraeon a hamdden rhwng plant a rhwng rhieni plant (i'r graddau y mae'n angenrheidiol i sicrhau llesiant eu plant);
 - (k) cynorthwyo personau ifanc i gymryd rhan yn effeithiol mewn addysg a hyfforddiant;
 - (l) cynorthwyo personau ifanc i fanteisio ar gyfleoedd i gael cyflogaeth;
 - (m) cynorthwyo personau ifanc i gymryd rhan yn effeithiol ac yn gyfrifol ym mywyd eu cymunedau.
- (3) At ddibenion is-adran (2)(a), y “grŵp incwm perthnasol”, mewn perthynas ag aelwyd, yw pob aelwyd sy'n cynnwys plentyn neu blant lle y mae incwm yr aelwyd yn llai na 60% o incwm canolrifol yn y Deyrnas Unedig.
- (4) At ddibenion is-adran (2)(b), y “grŵp incwm perthnasol”, mewn perthynas ag aelwyd, yw pob aelwyd sy'n cynnwys plentyn neu blant lle y mae incwm yr aelwyd yn llai na 70% o incwm canolrifol yn y Deyrnas Unedig.
- (5) Caiff rheoliadau ddarparu ar gyfer penderfynu amddifadedd sylweddol ac incwm canolrifol mewn perthynas ag aelwyd at ddibenion yr is-adran hon.
- (6) Os nad oes rheoliadau o dan is-adran (5) mewn grym, mae awdurdod Cymreig i wneud ei benderfyniad ei hun ar amddifadedd sylweddol ac ar incwm canolrifol mewn perthynas ag aelwyd at ddibenion yr is-adran hon.
- (7) Yn yr adran hon, ystyr “personau ifanc” yw personau sydd wedi cyrraedd 11 oed ond heb gyrraedd 26 oed.
- (8) Caiff Gweinidogion Cymru, drwy orchymyn —
- (a) diwygio neu hepgor unrhyw baragraff o is-adran (2);
 - (b) ychwanegu paragraffau at yr is-adran honno;
 - (c) diwygio neu hepgor paragraffau ychwanegol o'r fath;
 - (d) diwygio neu hepgor is-adrannau (3), (4), (5), (6) a (7);
 - (e) ychwanegu is-adrannau sy'n ymwneud ag is-adran (2);
 - (f) diwygio neu hepgor y cyfryw is-adrannau ychwanegol;
 - (g) gwneud unrhyw ddiwygiadau i'r Rhan hon sy'n angenrheidiol neu'n hwylus o ganlyniad i unrhyw ddarpariaeth a wneir o dan baragraffau (a) i (f).

Strategaethau

2 Strategaethau i gyfrannu at ddileu tlodi plant

- (1) Rhaid i awdurdod Cymreig lunio a chyhoeddi strategaeth i gyfrannu at ddileu tlodi plant yng Nghymru sy'n gosod pob un o'r canlynol—
 - (a) amcanion a ddewiswyd gan yr awdurdod (yn ddarostyngedig i is-adrannau (3) a (4))—
 - (i) sy'n ymwneud ag unrhyw un neu unrhyw rai o'r nodau eang i gyfrannu at ddileu tlodi plant, a
 - (ii) y gellir eu dilyn wrth iddo arfer ei swyddogaethau;
 - (b) unrhyw amcanion a bennir mewn perthynas â'r awdurdod mewn rheoliadau a wneir o dan is-adran (5);
 - (c) camau sydd i'w cyflawni a swyddogaethau sydd i'w harfer gan yr awdurdod at ddibenion cyflawni'r amcanion o dan baragraff (a) ac, os pennir unrhyw amcanion mewn perthynas â'r awdurdod mewn rheoliadau o dan is-adran (5), o dan baragraff (b).
- (2) Rhaid i awdurdod Cymreig gymryd pob cam rhesymol i gyflawni'r camau ac arfer y swyddogaethau y cyfeirir atynt yn is-adran (1)(c) yn unol â'i strategaeth.
- (3) Rhaid i Weinidogion Cymru ac awdurdod lleol ddewis ystod o amcanion o dan is-adran (1)(a) sy'n ymwneud â'r holl nodau eang i ddileu tlodi plant.
- (4) Rhaid i Weinidogion Cymru hefyd ddewis amcanion o dan is-adran (1)(a)—
 - (a) sy'n ymwneud â'u pwerau i ddarparu cyllid i unrhyw berson, a
 - (b) sy'n hybu'r nodau eang i ddileu tlodi plant.
- (5) Caiff Gweinidogion Cymru bennu amcanion ar gyfer awdurdod Cymreig mewn rheoliadau—
 - (a) os yw'r amcanion yn ymwneud ag un o'r nodau eang neu fwy ohonynt ar gyfer cyfrannu at ddileu tlodi plant, a
 - (b) os caniateir i awdurdod Cymreig ddilyn yr amcanion wrth iddo arfer ei swyddogaethau.
- (6) Caiff rheoliadau o dan is-adran (5) hefyd ddarparu nad yw is-adran (1)(a) a pharagraff (c) o'r is-adran honno (fel y mae'n ymwneud ag is-adran (a)) yn gymwys i awdurdod Cymreig i'r graddau a bennir yn y rheoliadau.
- (7) At ddibenion yr adran hon, mae cyfeiriad at gam sydd i'w gyflawni neu at swyddogaeth sydd i'w harfer gan awdurdod Cymreig yn gyfeiriad at gam neu swyddogaeth sydd o fewn pwerau awdurdod Cymreig.
- (8) O ran darparu ynghylch llunio a chyhoeddi strategaethau, gweler adrannau 3 i 5 o'r Mesur hwn ac adran 26 o Ddeddf Plant 2004 (p. 31).

3 Strategaethau a lunnir gan Weinidogion Cymru

- (1) O ran Gweinidogion Cymru—
 - (a) rhaid iddynt gyhoeddi eu strategaeth gyntaf o dan y Rhan hon yn 2010,
 - (b) rhaid iddynt gadw golwg ar eu strategaeth yn gyson, ac
 - (c) cânt o bryd i'w gilydd ail-lunio neu adolygu eu strategaeth.

Status: This is the original version (as it was originally enacted).

- (2) Cyn llunio, ail-lunio neu adolygu eu strategaeth, rhaid i Weinidogion Cymru ymgynghori â'r canlynol—
 - (a) yr Ysgrifennydd Gwladol, a
 - (b) y personau eraill hynny y maent o'r farn eu bod yn briodol.
- (3) Nid yw darpariaethau is-adran (2)(a) i'w dehongli fel pe baent yn rhoi pŵer i'r Ysgrifennydd Gwladol neu'n gosod dyletswydd arno.
- (4) Rhaid i Weinidogion Cymru gyhoeddi strategaeth pan fyddant yn ei llunio a phryd bynnag y byddant yn ei hail-lunio; ac os byddant yn adolygu'r strategaeth heb ei hail-lunio, rhaid iddynt gyhoeddi naill ai'r diwygiadau neu'r strategaeth fel y'i diwygiwyd (fel y maent yn barnu sy'n briodol).
- (5) Os bydd Gweinidogion Cymru'n cyhoeddi strategaeth neu ddiwygiadau o dan is-adran (4) rhaid iddynt osod copi o'r strategaeth neu'r diwygiadau gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru.
- (6) Rhaid i Weinidogion Cymru yn 2013, ac ym mhob trydedd blwyddyn ar ôl 2013—
 - (a) cyhoeddi adroddiad sy'n cynnwys asesiad—
 - (i) i ba raddau y cyflawnwyd yr amcanion sydd yn eu strategaeth i gyfrannu at ddileu tlodi plant, a
 - (ii) os na chyflawnwyd un o'r amcanion, i ba raddau y gwnaed cynnydd tuag at gyflawni'r amcan;
 - (b) gosod copi o'r adroddiad gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru.

4 Strategaethau a lunnir gan awdurdodau lleol (awdurdodau gwasanaethau plant)

- (1) Bydd dyletswydd awdurdod lleol i gyhoeddi strategaeth o dan adran 2(1) wedi ei chyflawni pan fydd yr awdurdod yn cyhoeddi cynllun o dan adran 26 o Ddeddf Plant 2004 (p. 31).
- (2) Diwygier Deddf Plant 2004 (p. 31) fel a ganlyn.
- (3) Yn adran 26 (cynlluniau plant a phersonau ifanc)—
 - (a) yn lle is-adran (1), rhodder—
 - “(1A) A children’s services authority in Wales must, in accordance with regulations made by the Welsh Ministers, prepare and publish a plan setting out the authority’s strategy for discharging their functions in relation to children and relevant young persons.
 - (1B) A children’s services authority in Wales must include in their plan—
 - (a) the arrangements made or to be made under section 25 by the authority;
 - (b) the children’s services authority’s strategy under section 2 of the Children and Families (Wales) Measure 2010 (strategies for contributing to the eradication of child poverty).
 - (1C) A children’s services authority in Wales may include in their plan—
 - (a) the strategy or proposals in relation to children and relevant young persons of any partner of the authority;

Status: This is the original version (as it was originally enacted).

- (b) the strategy under section 2 of the Children and Families (Wales) Measure 2010 (strategies for contributing to the eradication of child poverty) of any partner of the authority.
- (1D) The powers of a children’s services authority in subsection (1C) are subject to any duty imposed in regulations under subsection (2)(a).”;
- (b) yn is-adran (3)(b), yn lle “person or body with whom a children’s services authority in Wales makes or proposes to make such arrangements” rhodder “partner”;
- (c) yn lle is-adran (6) rhodder—
 - “(6) In this section—
 - “partner” means any person or body with whom a children’s services authority in Wales has made an arrangement under section 25;
 - “relevant young persons” means the persons, in addition to children, in relation to whom arrangements under section 25 may be made.”.
- (4) Yn adran 66 (rheoliadau a gorchmynion), ar ôl is-adran (6) mewnosoder—
 - “(7) Any statutory instrument containing regulations made under section 26 by the Welsh Ministers is subject to annulment in pursuance of a resolution of the National Assembly for Wales.
 - (8) Paragraphs 33 to 35 of Schedule 11 to the Government of Wales Act 2006 make provision about the National Assembly for Wales procedures that apply to any statutory instrument containing regulations or an order made in exercise of functions conferred upon the National Assembly for Wales by this Act that have been transferred to the Welsh Ministers by virtue of paragraph 30 of that Schedule.”.

5 Strategaethau a lunnir gan awdurdodau Cymreig eraill

- (1) Yn yr adran hon nid yw cyfeiriad at “awdurdod Cymreig” yn cynnwys—
 - (a) Gweinidogion Cymru;
 - (b) awdurdod lleol.
- (2) Mae is-adran (3) yn gymwys i strategaeth awdurdod Cymreig o dan adran 2.
- (3) Caiff rheoliadau ddarparu ar gyfer—
 - (a) y cyfnod y mae'r strategaeth i ymwneud ag ef;
 - (b) pryd a sut y mae'n rhaid cyhoeddi strategaeth;
 - (c) cadw golwg gyson ar strategaeth;
 - (d) ymgynghori cyn cyhoeddi strategaeth.
- (4) Mae is-adran (5) yn gymwys i awdurdod Cymreig os bydd y ddau baragraff canlynol yn gymwys—
 - (a) bod yr awdurdod Cymreig yn arfer swyddogaethau ynglŷn ag ardal neu ardaloedd awdurdod lleol;
 - (b) bod yr awdurdod Cymreig wedi ymrwymo i drefniant o dan adran 25 o Ddeddf Plant 2004 (p. 31) â phob un o'r awdurdodau lleol hynny.